



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Şırnak Milletvekili
Nuran İMİR

Türkiye'de yaz aylarında sıcaklığı en yüksek olan Şırnak'ın Cizre ilçesinde çocuklar serinlemek için hiçbir güvenli alanları olmadığı için yüzmek için Dicle nehrine girmektedirler. Hiçbir güvenliği olmayan nehirde verilere baktığımızda her yıl yaklaşık 10 çocuk yaşamını yitirmektedir. Cizre'de Dicle kenarında kum ocakları işletmelerinin açmış oldukları kuyular boğulma vakalarındaki en önemli sebeplerden biridir. Hiçbir güvenli alanı olmayan kum ocakları şehrin sınırları içinde kurulmuş durumda ve hukuksuz bir şekilde işletilmektedirler. Dicle nehrinde açmış oldukları kuyular insanların boğulmalarına neden olmaktan öte suda yaşayan yüzlerce canlının yaşam alanlarını ekosistemini bozmaktadır. Dere yatağını değiştirmekte ve sele davetiye çıkarmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın kum, çakıl ve benzeri maddelerin alınması işletilmesi ve kontrolü yönetmeliğinin 6.maddesinde Akarsu ve kuru dere yataklarında kum, çakıl ve benzeri maddelerin alınması ve işletilmesi faaliyetini gerçekleştirecek faaliyet sahiplerinin işletme esnasında uyması gereken esaslar belirtilmiştir. Cizre, Dicle nehri kenarında işletilen kum ocakları işletmeleri yönetmeliğin hiçbir maddesine uymamaktadırlar. Şehrin içerisinde yaşam alanlarına yakın kurulan işletmeler yaşam alanlarına ve ekosistem dengesine zarar vermektedir. Ve nehir yatağında açılan kuyular nehirde yüzmek isteyen çocukların

boğulmalarına sebep olmaktadır.2018 yaz aylarında aynı vakaların yaşanması üzerine ilgili bakanlığa iletmemize rağmen bir yıl geçtikten sonra aynı durumla karşı karşıyayız.

Bu bağlamda;

1. Dicle nehri kenarında bulunana kum ocaklarının sahasında beton kazık ve ya benzeri bir biçimde başlangıç ve bitiş noktaları işaretlenmiş midir? Kazıklar her hangi bir şüpheyeye mahal vermeyecek şekilde teknik esaslara uygun olarak yerleştirilmiş midir?
2. 2018 Yaz aylarında boğulma vakalarının yaşanması üzerine konuyu ilgili bakanlığa sormamıza rağmen üzerinden bir yıl geçti ve konuya dair herhangi bir tedbir alınmamasının sebebi nedir?
3. İşletme süresince akarsu yatağında yatak durağanlığını bozacak ve serbest akışa engel olacak şekilde malzeme alınması, mahfuz, servis yolu ve benzeri yapılar yapılarak suyun akış yönü değiştirilerek kıyı oyulmalarına, yatak kenarlarında bulunan ocak kullanım alanı dışında yer alan tarım alanları, meskun mahaller ve benzeri tesislere zarar verecek şekilde yatak üzerinde çalışma yapılmış mıdır?
4. İşletme ruhsatı süresinin bitiminde, faaliyet sahibi tarafından akarsu veya kuru dere yatağında gerekli arazi ıslahı ve rehabilitasyon çalışmaları yapılarak doğal akış rejimi koşulları sağlanmış mıdır?
5. Kum ocakları işletmelerinin saha çalışmalarında belirtilen talveg kotundan daha fazla derine inilmiş midir?
6. Nehir yataklarından alınan malzemenin yıkanması ve elenmesi sonucunda oluşan pasa, ruhsat alanı içerisinde çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyecek can ve mal emniyetini sağlayacak şekilde doğaya yeniden kazanım çalışmaları yapılmış mıdır?
7. Faaliyet esnasında oluşabilecek atıklar çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde ilgili mevzuat doğrultusunda bertaraf edilmiş midir?
8. Dicle nehri kenarında bulunan kum ocakları işletmelerine Bakanlığınızca izin verilmiş midir? Verildiyse hangi periyotlar çerçevesinde denetlenmektedir?